

Jaarverslag Hempenserpoldermolen 2012

Zoals in veel jaarverslagen willen we wel wat cijfers kwijt. De Hempenserpoldermolen draaide in 2012 191 uur (2011 162 uur) en op 20 uren na werd daarbij water uit de polder gemalen. Bezoekers hebben we ook zo goed mogelijk geteld en we komen daarbij op een aantal van 465 (311).

Het jaar startte windrijk, in januari waren Lolke en Stef al lekker bezig. Het was een zacht begin van het jaar met temperaturen rond de 5 graden Celsius en wind uit West of Zuidwest. Dan zijn de mollen ook actief, maar we hebben ze liever niet in het molenerf. De mollenklem komt eraan te pas en met succes.

Met Tonny Biesterbosch van de vogelwacht gaat Lolke wilgenrooien, want ja, opschietend groen bedreigt de weidevogelstand en is ook slecht voor de windvang van de molen.

Ineens is het dan winter begin februari. Op sterk ijs maaien Tonny en Lolke riet uit de poldersloot en zijn de mannen druk met allerlei vogelwacht-activiteiten als het verderop gelegen 'kluteneiland' vergroten en eendenkorven uitzetten.

Half februari, dooiweer en weer mollen helaas. We malen weer regelmatig en dan komt eind van de maand zeilmaker Sipke Koning met twee nieuwe zeilen voor de binnenroe. We dragen de zeilen voor en hangen de oude in de molen voor reserve.

In maart zijn we maar een paar keer op de molen. Met het stichtingsbestuur nemen we de onderhoudsplannen door. Op 30 maart repareert Stef het linker stormluik en moet er voor de eerste keer gemaaid worden.

Het voorjaar brengt levendigheid op de molen. Eerst zorgen kauwen voor een zolder vol nesteltakken die we moeten opruimen en dan is er op 2 april een excursie van basisschoolkinderen van groep 5 van De Wynwizer uit de wijk Zuiderburen.

De jaarlijkse Leeuwarder Molendagen houden we in het weekeind van 21 en 22 april, maar omdat beide vaste molenaars dan verhinderd zijn, zorgen Jan Peenstra en Johannes Terpstra als vervangers ervoor dat de molen open is, draait en maalt, en ruim 70 bezoekers de molen kunnen bezoeken. Tevens is er dan op zaterdag een fietstocht van de Rabobank langs de molen. Jan en Johannes, hartelijk dank!

In de molen staat een expositie opgesteld van foto's van verdwenen molens in en om Leeuwarden.

De bonte knaagkever, ook bekend onder de naam kijfkrobbe schijnt actief te zijn in balken en kamraden in de kap van de molen. De schade wordt beoordeeld door Hoekstra's bedrijfshygiëne. Er zal een vanglamp op de kapzolder komen om de ernst van insectendreiging te kunnen meten.

Twaalf en 13 mei bedient Lolke de molen in het kader van de 40ste Nationale Molendagen. Er komen zo'n vijftig bezoekers. In de molen hebben we dan een collectebusje staan voor bijdragen aan de een paar weken eerder afgebrande molen Windlust in Burum. Het bedrag van 20,70 is door het stichtingsbestuur aangevuld tot 50 euro en overgemaakt naar de actierekening voor Burum van de Hollandsche Molen.

Kleine reparaties aan en bij de molen tot nu toe betreffen het vervangen van een bordveer aan end I, het verbeteren van het brugpad tussen het nieuwe asfalt en de brug het plaatsen van een nieuw informatiebordje.

Plannen voor een kunstproject aan de molen door kunstenares Margreet Oostenbrug worden door het stichtingsbestuur besproken en gewogen, maar het komt niet tot realisatie.

Het hele voorjaar is er voldoende wind om regelmatig te malen, wat ook redelijk veel bezoekers op de molen brengt. Op woensdag 27 juni komt er een groep van 25 Griekse en Ierse studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden.

Er is altijd wel wat te doen om en bij de molen. Bijhouden van het schilderwerk, mollenbestrijding, reparaties aan het erfhek en bijna wekelijks grasmaaien. Daarnaast verzamelt Lolke riet voor het maken van eendenkorven en legt hij het bij de molen te drogen.

Half juli komt er een vanglamp op de kapzolder om de activiteit van eventuele knaagkevers te monitoren. Wat ook bijzonder is; Wetterskip Fryslân begint in de bouwvak met het aanleggen van een polderinlaat aan de westkant van de molen buiten het molenerf. In het geval dat er een erg droog voorjaar komt kan er daardoor gecontroleerd boezemwater in de polder stromen ten behoeve van een betere weidevogelstand.

De werking van de vang om de wieken te stoppen laat te wensen over. We doen voorzichtig tot in oktober de molenmaker komt om het euvel te verhelpen en dan wordt ook de bovenas met molenrad en wiekenkruis een centimeter naar voren gewigd voor iets meer ruimte van de kammen langs de ijzerbalk.

Eline Keegstra wil graag haar bruidsreportage bij de molen laten maken op 21 september. Met haar David en de fotografen treffen ze met 14 graden Celsius droog en niet te koud weer, maar met weinig zon. Het bruidspaar bindt een Friese vlag in een wiek en geniet van het feestelijke gevoel dat de met de wieken meedraaiende vlag oproept. De rest van de dag staat de molen in de vreugd met de vlag in top als het feest zich elders voort zet.

Het vrijwel vergane houten klaphekje tussen het erf en de brug is dan net door ABC Hekwerk vervangen door een degelijk stalen poortwerk met afsluitbare toegang. Lolke ruimde daarbij de oude troep op en zorgde ervoor dat de schrikdraadinstallatie van boer Hotse Bosch weer in orde komt.

Minder blij zijn we begin oktober als onze collega vrijwillig molenaar van de spinnenkopmolens aan de Zwette, Gerlof Kuperus onverwacht overlijdt. De Hempenserpoldermolen staat dan in de rouw tot na de begrafenis van 'Gelf'.

Rietdekker Hekstra komt om het riet op de kap en de molenromp waar nodig te repareren en een gaasbespanning tegen vogelschade aan te brengen. Verder wordt de molen in opdracht van het waterschap van binnen en buiten schoongemaakt door mannen van het bedrijf Rimato uit Hoogeveen.

De 'kloten' aan de vangketting zijn aan vervanging toe. Stef monteert vier nieuwe en verft ze rood. Ook een paar kluften aan de voorzomen moeten worden vernieuwd. Dat doet Kees de Boer terwijl het stichtingsbestuur ook met de vrijwillige molenaars een pad aanleggen van betontegels opgesloten tussen bielzen. Vanaf het nieuwe stalen hek naar het westelijke poortje in het houten

erfhek geen last meer van modder en drek aan de schoenen.

De laatste twee maanden van het jaar is er ook nog allerlei activiteit. Wetterskip Fryslân zorgt voor 'Arbo-veilige' voorzieningen op en bij de schroefbak. Voor spoor- en schatzoekers met GPS-apparaatjes komt er een 'Geo-cash' ergens bij de molen. Met het stichtingsbestuur en vertegenwoordigers van Wetterskip Fryslân vergaderen we op 21 november in restaurant De Wâldwei.

Lolke haalt oud vet van het halslager waardoor het wiekenkruis een stuk lichter rondgaat, we vegen vloeren en zolderingen, ruimen op en onderhouden het hek zo goed mogelijk. Er worden nog wat boompjes biotoopvriendelijk behandeld, er is ook nog wat met een paar mollen en op de eerste zolder staan al een paar nieuw gevlochten eendenkorven klaar. Door brandbeveiligingsbedrijf Ajax zijn de twee blusapparaten in de molen gecontroleerd.

Vervelend is dat de wind af en toe een stuk van de roosterplanken uit de roostervloer van de kap blaast. We rapen de plankjes van het erf en leggen ze steeds netjes terug, maar een goede manier om ze echt vast te zetten is nog niet gevonden.

Eind december bindt 'pake' Lolke de Friese vlag weer in de wiektop als hij voor de vijfde keer verblijd wordt met een kleinkind.

In 2011 hebben we 311 bezoekers geteld. In totaal draaiden de wieken toen 162 uur. Afgelopen jaar kwamen we dus veel hoger uit op 191 draaiuren en 465 bezoekers. Een van de redenen hiervoor is het doorgaande fietspad dat nu bij de molen ligt.

Stef Mensinga,

Lolke van der Meer,

Vrijwillige molenaars van de Hempenserpoldermolen in Wergea.

NB:

- Er is in 2012 22 keer gras gemaaid.
- Lolke heeft in navolging van het gebruik bij sommige andere molens in het voorjaar een eendenkorf aan de rietmantel onder de laagste rietkist aan de noordkant van de molen opgehangen.
- Voor een beter aanzien van het erf is rondom de kruipalen, langs het hek en de veldmuren een strook grond zwart gespit.